Republica Moldova
mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3

Dosarul nr. 3-2820/2024

H O T Ă R Â R E

în numele Legii

Dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat în ședință de judecată desfășurată în data de **22 noiembrie 2024, în Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3.**

În conformitate cu art. 226 alin. (2) Cod administrativ, deoarece participanţii la proces au depus cerere de apel, hotărârea este **întocmită integral în termen de 45 de zile lucrătoare** calculate începând cu data recepționării materialelor cauzei.

22 noiembrie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău
sediul Rîșcani

În conformitate cu art. 46 alin. (1) CPC, instanța de judecată
specializată pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ:
Președintele ședinței, judecător, Bolocan Elena,
Grefier, Negru Elena,
Cu participarea: Reclamantului Ceban Sergiu,
Reprezentantului autorității publice pârâte, Crutco Sergiu,
În lipsa persoanei terțe, fiind respectată procedura legală de citare a participanților la proces, fiind conștienți de
drepturile și obligațiile sale procedurale, în conformitate cu art. 218 Cod administrativ,

Examinând în **ședință publică în limba de stat cauza civilă în procedura contenciosului administrativ în limitele controlului judecătoresc – acțiunea în contencios administrativ** înaintată de Ceban Sergiu împotriva Ministerului Justiției al RM, persoană terță Viorel Țîmbaliuc, Director al Penitenciarului nr.6-*****, comisar de justiție, privind anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, –

C o n s t a t ă:

Acțiunea în contencios administrativ: În data de 27 mai 2024, Ceban Sergiu s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM, persoană terță Viorel Țîmbaliuc, Director al Penitenciarului nr.6-*****, comisar de justiție, privind anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii indică, că prin ordinul nr.58 din 25.02.2015, emis de către ministrul justiției - Vladimir Grosu, s-a dispus suspendarea contractului privind îndeplinirea serviciului în cadrul sistemului penitenciar încheiat cu Ceban Sergiu (R-504918), pînă la adoptarea definitivă a hotărîrii pe cauza penală. Temei de emitere a ordinului menționat, potrivit părții descriptive a acestuia, l-a constituit înaintarea de către Procuratura Anticorupție a demersului nr. 1060 din 24.02.2015, prin care s-a solicitat suspendarea provizorie a lui Ceban Sergiu din funcție. În calitate de motiv al emiterii ordinului de suspendare a contractului privind îndeplinirea serviciului în cadrul sistemului penitenciar, încheiat cu Ceban Sergiu, la fel potrivit părții descriptive a ordinului contestat, a fost invocat „...scopul asigurării ordinii stabilite de

Codul de procedură penală privind urmărirea penală și judecarea cauzei și în vederea evitării folosirii funcției deținute de învinuit pentru influențarea martorilor...".

Notează că, prin Decizia Curții de Apel Bălți în cauza nr.1a-559/2022 din 15.01.2024 (pronunțată integral la data de 27.02.2024), a fost admis apelul avocatului Radu Dumneanu, depus în interesele lui Ceban Sergiu, fiind casată sentința primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre, prin care, în conformitate cu prevederile art.390 alin.(l) pct.3) Cod de procedură penală, s-a dispus achitarea lui Ceban Sergiu pe motiv că fapta ce i s-a incriminat nu întrunește elementele infracțiunii. În decizia instanței de judecată s-a indicat că aceasta este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării.

Astfel, în legătură cu circumstanțele expuse, la data de 19.01.2024, Ceban Sergiu s-a adresat Ministrului Justiției cu o cerere prin care a solicitat să fie restabilit în funcția deținută anterior suspendării.

Menționează că, prin răspunsul nr.01.5/1626 din 20.02.2024, semnat de către secretarul de stat Nadejda Burciu, făcându-se abstracție de la faptul că hotărârea definitivă și executorie, invocată în cererea din 19.01.2024, a fost emisă la data de 15.01.2024, și invocându-se faptul că, anterior, prin răspunsul nr.01.5/785 din 27.01.2022 a fost respinsă cererea lui Ceban Sergiu din 03.12.2021 (depusă în legătură cu achitarea inițială, până la dispunerea de Curtea Supremă de Justiție a rejudecării cauzei), s-a indicat eronat că cererea ar avea caracter repetat și tardiv al cererii depuse.

Reclamantul consideră că prin acțiunile reprezentanților Ministerului Justiției au fost încălcate prevederile art.16 alin.(2) Cod administrativ, care indică expres că exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare, ori, în cazul dat i s-au încălcat drepturile protejate de art.17 și art.18 Cod administrativ, ori, deși s-a dispus suspendarea sa din funcție până la adoptarea definitivă a hotărârii pe cauza penală, prin refuzul de a emite actul administrativ în legătură cu încetarea la data de 15.01.2024 a temeiului pentru care s-a dispus suspendarea din funcție, i se încalcă dreptul la muncă, situație care justifică depunerea unei acțiuni în contencios administrativ, potrivit art.20 și art.189 din același Cod, deoarece autoritatea publică care a examinat cererea din 19.01.2024 nu și-a respectat obligația de a acționa în conformitate cu legea și actele normative în vigoare. Mai mult ca atât, apreciind arbitrar faptul că cererea din 19.01.2024 ar fi tardivă, în condițiile în care decizia definitivă și executorie este din 15.01.2024, denotă caracterul arbitrar al refuzului de a emite actul administrativ pentru a executa hotărârea judecătorească menționată.

Susține că, ținând cont de faptul că art.43 al Constituției Republicii Moldova garantează dreptul persoanei la muncă, având la bază circumstanțele expuse, precum și faptul că, în prezent, reclamantul nu este destituit din funcție, respectiv, se impunea emiterea actului administrativ prin care să se dispună restabilirea în funcția deținută anterior suspendării, ori, în legătură cu tragerea la răspundere penală, limitarea dreptului la muncă poate fi exercitat doar în baza unei decizii judecătorești, emisă în condițiile legii, hotărâre care nu există în privința reclamantului.

Totodată, reclamantul consideră că prin activitatea administrativă desfășurată de autoritatea pârâtă se încalcă și principiul preeminenței dreptului, care impune ca orice imixțiune a autorităților în dreptul individului, pe care Convenția le protejează, să fie supusă unui control riguros.

Specifică referitor la ingerințele admise în drepturile persoanei, că potrivit practicii Curții, acestea trebuie să respecte un raport de proporționalitate vizavi de interesul urmărit, pe când în situația reclamantului nu este clar interesul urmărit prin privarea ilegală a acestuia de a munci în continuare, ori, unicul temei de suspendare a fost indicat necesitatea de a asigura buna

desfășurare a urmăririi penale și/sau încercarea de a evita o influențare a justiției prin funcția deținută.

Prin urmare, reclamantul solicită anularea răspunsului nr.01.5/1626 din 20.02.2024 și obligarea pârâtului să-l reîncadreze pe Ceban Sergiu în funcția deținută până la momentul emiterii ordinului cu privire la suspendarea din funcție.

Referința pârâtului Ministerul Justiției al Republicii Moldova: În apărarea sa pârâtul a înaintat referință, solicitând respingerea ca neîntemeiată a acțiunii în contencios administrativ înaintate de către Ceban Sergiu.

În motivarea referinței, pârâtul indică, în temeiul Ordinului ministrului justiției nr.58/2015 a fost suspendat contractul privind îndeplinirea serviciului în cadrul sistemului penitenciar încheiat cu Ceban Sergiu, începând cu data de 25.02.2015, până la adoptarea hotărârii în cauza penală pornită în privința sa la 25.11.2014, conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2) și (3), 43 lit. b), 45 și art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Notează că, prin sentința Judecătoriei *****, sediul Florești, din 27.04.2017, Sergiu Ceban a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 2500 unități convenționale, echivalentul a 50000 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 17.10.2019 a fost admis apelul avocatului Radu Dumneanu în interesele lui Sergiu Ceban, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, în baza art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, Sergiu Ceban a fost achitat pe art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, din lipsa elementelor infracțiunii.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20.10.2020, a fost admis recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Andrei Formusatii, casată total Decizia Curții de Apel Bălți din 18.05.2021, în cauza penală în privința lui Sergiu Ceban și dispusă rejudecarea cauzei, de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 18.05.2021, a fost admis apelul avocatului Radu Dumneanu în numele lui Sergiu Ceban, casată sentința, cu pronunțarea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, în baza art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, Sergiu Ceban a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, din lipsa elementelor infracțiunii.

Menționează că, reclamantul s-a adresat cu o cerere prin care a solicitat restabilirea în funcția deținută până la suspendare în legătură cu existența unei hotărâri de achitare (decizia Curții de Apel Bălți din 18.05.2021), aceasta fiind respinsă ca tardivă prin răspunsul cu nr. 015/785 din 24.01.2022, pe motivul depunerii ei cu omiterea termenului prevăzut de art. 14 alin. (1) din Legea nr. 1545/1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Specifică, că ulterior, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16.05.2022, a fost admis recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Andrei Formusatii, casată total Decizia Curții de Apel Bălți din 18.05.2021, în cauza penală în privința lui Sergiu Ceban și dispusă rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 15.01.2024, a fost admis apelul avocatului Radu Dumneanu în interesele lui Sergiu Ceban, declarat împotriva Sentinței Judecătoriei ***** sediul Florești din 27.04.2017, a fost casată parțial sentința menționată în latura penală și pronunțată, în

această parte, o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, în conformitate cu art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, Sergiu Ceban, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, a fost achitat pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

Pârâtul notează că, în prezent cauza se află pe rolul Curții Supreme de Justiție, deoarece hotărârea instanței de apel a fost atacată cu recurs de procuror.

Susține că, decizia MJ cu nr. 015/785 din 24.01.2022, nefiind contestată de reclamant, a obținut puterea lucrului decis.

În context, precizează că procedura administrativă se realizează în baza principiului securității raporturilor juridice, ce presupune inadmisibilitatea întreprinderii de măsuri care ar afecta situațiile juridice definitive (în cazul din speță - cererea de restabilire a fost soluționată prin actul administrativ individual cu nr. 015/785 din 24.01.2022).

Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, aceasta a concluzionat că legiuitorul poate stabili anumite condiții privind exercitarea drepturilor civile subiective, nerealizarea cărora poate duce la stingerea acestor drepturi. Asemenea condiții se referă, inclusiv, la limitele temporale de apariție, exercitare sau apărare a drepturilor civile, numite în dreptul civil „termene” [HCC nr. 17/2015, §69].

Potrivit jurisprudenței Curții Europene, respectarea termenelor este importantă pentru certitudinea juridică, în contextul dreptului la un proces echitabil. Astfel, în cauza J.A. Pye (Oxford) Ltd și JA. Pye (Oxford) Land Ltd vs Regatul Unit [Hotărârea din 30 august 2007, cererea nr. 44302/02] Curtea Europeană a reținut că folosirea termenelor limitative (de prescripție sau de decădere dintr-un drept dacă nu este exercitat) urmărește un scop legitim în interesul general. Durata termenului este o chestiune asupra căreia statul are o marjă de apreciere, cu condiția ca termenul să nu fie atât de scurt, încât să fie inacceptabil. La fel, Curtea a statuat că una din consecințele termenelor de prescripție, sau de decădere, este aceea că titularul dreptului nu îl mai poate exercita.

Totodată, menționează că legiuitorul a instituit un termen de decădere, pentru a asigura securitatea raporturilor juridice, deoarece persoana nu poate la infinit extinde decizia sa de a solicita repunerea în funcție. Mai cu seamă, acest lucru este important din perspectiva eventualului salariu ratat, deoarece extinderea artificială a termenului de solicitare a repunerii presupune încasarea salariului ratat pentru întreaga perioadă, de aceea s-a institut un termen-limită de solicitare a repunerii, iar persoanele trebuie să acționeze cu bună credință.

Astfel, subliniază că potrivit art. 10 alin (1) din Codul civil prevede că persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Conform art. 11 alin. (1) Cod civil, buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic, iar potrivit art. 24 alin. (1) Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună- credință, fară a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

La fel, potrivit art. 13 alin. (1) Cod civil, niciun drept subiectiv nu poate fi exercitat predominant în scopul de a cauza altei persoane un prejudiciu sau a-i dăuna în alt mod (abuzul de drept).

În acest context, pârâtul consideră că depunerea cererii de repunere în funcție după scurgerea unei perioade care începe cu 17.10.2019 - data emiterii Deciziei executorii a Curții de

Apel Bălți, reprezintă o extindere artificială a perioadei pentru care urmează a fi încasat eventualul salariu ratat, iar persoana în asemenea caz prin acțiunea sa a acționat cu rea-credință.

Prin urmare, consideră că afirmațiile reclamantului cu privire la încălcarea dreptului la muncă prin refuzul reîncadrării în funcția deținută anterior și normele juridice care se pretinde că au fost încălcate, sunt neîntemeiate, din care motiv solicită respingerea acțiunii.

Referința terțului Țîmbaliuc Viorel: În apărarea sa terțul a înaintat referință, solicitând respingerea ca tardivă și neîntemeiată a acțiunii în contencios administrativ înaintate de către Ceban Sergiu.

În motivarea referinței, terțul indică că, reclamantul solicită anularea unui act administrativ defavorabil, care vizează și numirea sa în funcția de director al Penitenciarului nr. 6-*****, funcție obținută în urma unui concurs public legal și transparent.

Menționează că, numirea sa în funcție s-a realizat în mod legal și cu respectarea tuturor normelor în vigoare, inclusiv a procedurilor specifice pentru ocuparea funcțiilor publice cu statut special vacante de conducere din corpul ofițerilor de penitenciare. În urma concursului desfășurat, a fost declarat învingător și promovat prin Ordinul MJ nr.133 din 26 mai 2022. Acest act administrativ nu a fost contestat în termenul legal.

Relevă că, conform principiului securității raporturilor juridice, care are un rol fundamental în jurisprudență, stabilitatea situațiilor juridice deja consolidate trebuie menținută. Iar repunerea în funcție a reclamantului ar încălca acest principiu, având în vedere că numirea sa a avut loc legal și în urma unui concurs desfășurat în condiții corecte.

Consideră că, cererea reclamantului de repunere în funcție este tardivă, depășind termenul prevăzut de art. 14 alin. (1) din Legea nr. 1545/1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești. În plus, litigiul penal al reclamantului nu este soluționat definitiv, deoarece hotărârea instanței de apel a fost atacată cu recurs de procuror la Curtea Supremă de Justiție.

În cadrul dezbaterilor judiciare, în temeiul art. 218 Cod administrativ al RM, art. art. 211, 213, şi art. 233 Cod de procedură civilă al RM:

În ședința de judecată, reclamantul Ceban Sergiu a susținut în fapt și drept cererea de chemare în judecată, solicitând admiterea integrală a acțiunii în contencios administrativ.

Reprezentantul autorității publice pârâte, Crutco Sergiu, în ședința de judecată a solicitat respingerea acțiunii în contencios administrativ ca fiind neîntemeiată, în baza circumstanțelor de fapt și drept în referință.

Terțul Țîmbaliuc Viorel în ședința de judecată, a depus cerere de examinare a cauzei în lipsa sa. (f.d.135) Astfel, ținând cont de faptul că partea neprezentă în ședință de judecată a fost citată despre examinarea cauzei, instanța de judecată a dispus, în temeiul art. 218 lit. d) Cod administrativ, examinarea cauzei în lipsa acesteia.

Admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ:

În fapt și în drept, obiectul acțiunii în contencios administrativ îl constituie acțiunea în contencios administrativ înaintată de Ceban Sergiu împotriva Ministerului Justiției al RM, persoană terță Viorel Țîmbaliuc, Director al Penitenciarului nr.6-*****, comisar de justiție, privind anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În drept, instanța de judecată reține că, în temeiul art. 17 din Codul administrativ, **drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.**

În temeiul art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, **orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.** O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci cînd **autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.**

În temeiul art. 206 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin. (1), cu excepția situației cînd se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

În temeiul art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

În temeiul art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: a) există o hotărîre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17; f) nu sînt întrunite condițiile prevăzute la art. 208 CA – procedura prealabilă; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

În temeiul art. 209 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Astfel, analizând materialele dosarului judiciar prin coroborare cu materialele dosarului administrativ, respectiv argumentele participanților la proces, având în vedere faptul că, în prezenta cauză părțile nu au invocat, precum nici nu au probat prin probe pertinente că ar exista o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, că ar exista o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare sau că, la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, –

Nu sunt temeiuri de a considera că acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209 din Codul administrativ, a fost respectată procedura de adresare în instanța de judecată, acțiunea a fost semnată și depusă personal de către reclamantul Ceban Sergiu, iar reclamantul poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ, –

Instanța de judecată ajunge la concluzia că, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Ceban Sergiu împotriva Ministerului Justiției al RM, persoană terță Viorel Țîmbaliuc, **privind anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea autorității publice să emită act administrativ individual favorabil** întrunește condițiile pentru admisibilitate unei acțiuni în contenciosul administrativ și respectiv, este **legal și întemeiat să efectueze controlul judecătoresc al activității administrative desfășurate de autoritatea publică pârâtă.**

Aprecierea instanței de judecată cu privire la **fondul acțiunii în contencios administrativ:** Audiind explicațiile participanților la proces, examinând circumstanțele de fapt și drept invocate prin prisma probelor pertinente și concludente administrate în proces, instanța de judecată ajunge la concluzia **că este legal și întemeiat să admită ca fiind întemeiată acțiunea în contencios administrativ**, având în vedere argumentele reținute *infra.*

Obiectul juridic al acțiunii în contencios administrativ îl constituie cererea de chemare în judecată înaintată de Ceban Sergiu împotriva Ministerului Justiției al RM, persoană terță Viorel Țîmbaliuc, Director al Penitenciarului nr.6-*****, comisar de justiție, privind anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, **care constituie acțiune în contestare și obligare.**

Astfel, **în fapt**, apreciind obiectiv **explicațiile participanților la proces prin coroborare cu înscrisurile care constituie parte integrantă a dosarului administrativ și a dosarului judiciar**, pertinente și concludente pentru judecarea completă și obiectivă a cauzei prin prisma prevederilor art. art. 117 – 122, art. 130 CPC, instanța de judecată constată următoarele circumstanțele de fapt:

În temeiul Ordinului ministrului justiției nr.58 din 25.02.2015 a fost suspendat contractul privind îndeplinirea serviciului în cadrul sistemului penitenciar încheiat cu Ceban Sergiu, începând cu data de 25.02.2015, **până la adoptarea hotărârii în cauza penală pornită în privința sa la 25.11.2014, conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2) și (3), 43 lit. b), 45 și art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal.**

Prin sentința Judecătoriei *****, sediul Florești, din 27.04.2017, Sergiu Ceban a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 2500 unități convenționale, echivalentul a 50000 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 17.10.2019 a fost admis apelul avocatului Radu Dumneanu în interesele lui Sergiu Ceban, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, în baza art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, Sergiu Ceban a fost achitat pe art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, din lipsa elementelor infracțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Bălți nr.1a-707/20 din 18 mai 2021 a fost admis apelul avocatului Radu Dumneanu în numele lui Sergiu Ceban, casată sentința, cu pronunțarea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, în baza art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, Sergiu Ceban a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, din lipsa elementelor infracțiunii. (dosar administrativ f.d.6-53)

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20.10.2020, a fost admis recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Andrei Formusatii, **casată total Decizia Curții de Apel Bălți din 18 mai 2021, în cauza penală în privința lui Sergiu Ceban și dispusă rejudecarea cauzei, de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.**

În data de 03 decembrie 2021, Ceban Sergiu s-a adresat cu o cerere către ministrul justiției, prin care a solicitat restabilirea în funcția deținută până la suspendare în legătură cu existența unei hotărâri de achitare - decizia Curții de Apel Bălți din 18.05.2021. În cerere reclamantul a menționat că a recepționat decizia instanței de judecată în data de 07.09.2021. (dosar administrativ f.d.5)

Însă, prin răspunsul nr. 015/785 din 24.01.2022, cererea reclamantului a fost respinsă ca tardivă, pe motivul depunerii cu omiterea termenului prevăzut de art. 14 alin. (1) din Legea nr. 1545/1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești. (dosar administrativ f.d.4)

Ulterior, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 mai 2022, a fost admis recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, **casată total decizia Curții de Apel Bălți din 18.05.2021**, în cauza penală în privința lui Ceban Sergiu și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Astfel, la 15 ianuarie 2024, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți a adoptat decizia nr.1a-559/2022, prin care a fost admis apelul avocatului Radu Dumneanu în interesele lui Ceban Sergiu, declarat împotriva sentinței Judecătoriei ***** sediul Florești din 27.04.2017, a fost casată parțial sentința menționată în latura penală și pronunțată, în această parte, **o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, în conformitate cu art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, Ceban Sergiu, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, a fost achitat pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii**. (dosar judiciar f.d.9-57)

În acest context, în data de 19 ianuarie 2024, reclamantul Ceban Sergiu s-a adresat cu cerere către ministrul justiției, solicitând restabilirea în funcția deținută anterior suspendării (dosar judiciar f.d.7), iar prin răspunsul nr. 01.5/1626 din 20.02.2024, cererea reclamantului a fost respinsă pe motiv că ar fi repetitivă. (dosar judiciar f.d.8)

Astfel, nefiind de acord cu răspunsul autorității publice, în data de 27 mai 2024, Ceban Sergiu s-a adresat în instanța de contencios administrativ cu acțiune în contencios administrativ (f.d.4-6)

În drept, în temeiul art. 277 – 278 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept, recunoscut de lege, de către o autoritate

publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionare în termen legal a unei cereri se poate adresa instanţei judecătoreşti competente pentru anularea actului, repunerea în drept şi repararea prejudiciului.

Acţiunile în contenciosul administrativ se examinează de instanţele judecătoreşti respective conform normelor generale ale prezentului cod, cu excepţiile şi completările stabilite de legislaţia contenciosului administrativ.

În temeiul art. 195 Cod administrativ al RM, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu exceptia art. 169–171.

În temeiul art. 224 alin. (1) din Codul administrativ, examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: a) în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale;

b) în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată; c) în baza unei acțiuni în realizare, obligă la acțiune, tolerare sau inacțiune, dacă o astfel de pretenție a reclamantului este întemeiată; d) în baza unei acțiuni în constatare, constată existența sau inexistența unui raport juridic ori nulitatea unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ, dacă raportul juridic există sau, respectiv, nu există ori actul administrativ individual sau contractul administrativ este nul; e) în baza unei acțiuni de control normativ, anulează în tot sau în parte actul administrativ normativ, dacă acesta este ilegal, sau constată nulitatea acestuia, dacă acesta este nul;

f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–e).

În temeiul art. 225 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ.

Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

În temeiul art.225 alin.(4) din Codul administrativ, alte limitări ale examinării judiciare în cauzele de contencios administrativ sînt reglementate expres prin legi speciale.

În temeiul art. 93 alin. (1) – (3) din Codul administrativ, (1) **fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția**, (2) prin derogare de la prevederile alin. (1), **fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale**, iar (3) reglementări suplimentare sau derogatorii sînt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Având în vedere circumstanțele de fapt constatate și normele de drept aplicabile, instanța de judecată ajunge la concluzia **să admită** ca întemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de Ceban Sergiu împotriva Ministerului Justiției al RM, persoană terță Viorel Țîmbaliuc, Director al Penitenciarului nr.6-*****, comisar de justiție, privind anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Ori, în temeiul art. 14 alin.(1) din Legea nr.1545/1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale

instanţelor judecătoreşti, **persoana fizică** eliberată din-lucru (funcţie) în legătură cu condamnarea ilegală sau **suspendată din lucru (funcţie) în legătură cu tragerea ilegală la răspundere penală este restabilită la locul de muncă anterior (în funcţia anterioară)**, iar în caz de imposibilitate (lichidarea întreprinderii, instituţiei, organizaţiei, reducerea statelor) acesteia i se oferă un loc de muncă (funcţie) echivalent cu cel ocupat anterior. Locul de muncă (funcţia) i se va oferi persoanei fizice în termen de cel mult o lună - de la data depunerii cererii dacă aceasta a fost depusă **în termen de trei luni de la data primirii de către persoana fizică a avizului despre rămînerea definitivă a sentinţei de achitare** sau a adoptării hotărîrii privind scoaterea persoanei de sub urmărire penală sau încetarea urmăririi penale pe temei de reabilitare.

La caz, prin decizia Colegiul penal al Curții de Apel Bălți nr.1a-559/2022 din 15 ianuarie 2024, a fost admis apelul avocatului Radu Dumneanu în interesele lui Ceban Sergiu, declarat împotriva sentinței Judecătoriei ***** sediul Florești din 27.04.2017, a fost casată parțial sentința menționată în latura penală și pronunțată, în această parte, o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, în conformitate cu art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, **Ceban Sergiu, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, a fost achitat pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii. (dosar judiciar f.d.9-57)**

Respectiv, în data de 19 ianuarie 2024, reclamantul Ceban Sergiu s-a adresat cu cerere către ministrul justiției, solicitând restabilirea în funcția deținută anterior suspendării.

În contextul celor expuse supra, reieşind din cadrul legal aplicabil speței, raportat la materialele cauzei, având în vedere faptul că **hotărârea definitivă de achitare elimină temeiul suspendării din funcție**, instanţa de judecată conchide că autoritatea publică pârâtă urma să emită actul administrativ individual favorabil prin care să-l restabilească pe Ceban Sergiu în funcția anterior deținută. Or, în această situație, **emiterea actului administrativ de restabilire în funcție este o obligație legală** și nicidecum un drept discreționar al autorității publice pârâte.

În ceea ce privește argumentele pârâtului cu referire la omiterea de către reclamant a termenului de adresare cu cerere de restabilire în funcție – cu referire la decizia Curții de Apel Bălți nr.1a-707/20 din 18.05.2021, instanța consideră că acestea urmează să fie respinse, ca fiind întemeiate pe interpretarea eronată a normelor de drept material și procedural.

Instanța remarcă că, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16.05.2022, decizia Curții de Apel Bălți nr.1a-707/20 din 18 mai 2021, prin care Ceban Sergiu a fost achitat, a fost casată, fiind dispusă rejudecarea cauzei penale de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, circumstanțe de fapt și drept care nu limitează reclamantul în dreptul de a depune cerere în baza deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Bălți nr.1a-559/2022 din 15 ianuarie 2024, adoptate în rezultatul rejudecării cauzei penale.

Astfel, termenul de trei luni, în care persoana fizică suspendată din lucru (funcţie) în legătură cu tragerea ilegală la răspundere penală, este în drept să depună cerere privind restabilirea la locul de muncă anterior (în funcţia anterioară), curge de la data primirii de către persoana fizică a avizului despre rămînerea definitivă a sentinţei de achitare, în circumstanțele cauzei, în baza deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Bălți nr.1a-559/2022 din 15 ianuarie 2024, **altă interpretare a prevederilor art. 14 alin.(1) din Legea nr.1545/1998** privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti, **fiind contrară drepturilor și intereselor legitime ale persoanei fizice reabilitate în baza sentinței de achitare,** respectiv contrară drepturilor și intereselor legitime ale salariatului suspendat din funcție în legătură cu tragerea ilegală la răspundere penală.

Prin urmare, deoarece circumstanţele importante pentru procedura administrativă desfășurată, nu au fost constatate şi elucidate pe deplin de autoritatea publică pârâtă, concluziile autorității publice fiind în contradicţie cu circumstanțele de fapt constatate, iar la emiterea actelor administrative de soluționare a cererii, autoritatea publică nu a aplicat corect normele de drept material, **instanța de judecată ajunge la concluzia că există temei pentru anularea actului administrativ prin care a fost soluționată cererea, respectiv că există temei de obligare a autorității publice pârâte să emită act administrativ individual favorabil solicitantului.**

Având în vedere faptul că instanța de judecată s-a expus asupra argumentelor de principiu invocate de către părți, în rest, instanţa de judecată respinge argumentele și consideră că nu este necesar să răspundă la fiecare în parte, acestea fiind vădit neîntemeiate şi inadmisibile, ori, în sensul jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului obligă, inter alia, instanţele naţionale să examineze adecvat declarațiile, argumentele şi probele, cu toate acestea, deși articolul 6 § 1 al Convenției obligă instanţele să-și motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanțelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea Van de Hurk v. the Netherlands, 19 aprilie 1994, §§ 59 și 61, Series A nr. 288, și Burg v. France (dec.), nr. 34763/02, ECHR 2003-II).

Întinderea obligaţiei de a-și motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei şi trebuie determinată în lumina circumstanţelor cauzei (a se vedea Ruiz Torija v. Spain și Hiro Balani v. Spain, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A și 303-B, § 29 și, respectiv, § 27; și Helle v. Finland, 19 decembrie 1997, § 55, Reports of Judgments and Decisions 1997-VIII, inclusiv hotărârea Curţii Europene a Drepturilor Omului pronunţată în pricina Fomin v. Moldova, nr. 36755/06, § 31, 11 octombrie 2011).

În concluzie, **ținând cont de circumstanțele constatate și normele de drept reținute supra, întru respectarea principiului legalității procesului judiciar şi respectiv, al dreptului la un proces echitabil, cu respectarea limitelor controlului judecătoresc,** deoarece refuzul autorității publice de a admite cererea contravine legii și prin acestea reclamantul este vătămat în drepturile sale**,** respectiv există temei de obligare a autorității publice pârâte să emită act administrativ individual favorabil solicitantului, **instanța de judecată ajunge la concluzia să admită acțiunea în contencios administrativ** și să anuleze răspunsul Ministerul Justiției al Republicii Moldova nr. 01.5/1626 din 20 februarie 2024, prin care a fost respinsă cererea depusă de către Ceban Sergiu privind restabilirea în funcția deținută până la momentul emiterii ordinului cu privire la suspendarea sa din funcție, și să oblige Ministerul Justiției al Republicii Moldova să emită act administrativ individual favorabil prin care să restabilească persoana fizică suspendată din funcţie în legătură cu tragerea ilegală la răspundere penală – Ceban Sergiu, în funcţia anterioară deținută până la emiterea ordinului nr. 5*****5 „Cu privire la suspendarea contractului privind îndeplinirea serviciului în cadrul sistemului penitenciar încheiat cu dl Sergiu Ceban maior de justiție”, iar în caz de imposibilitate să restabilească persoana fizică în funcţia anterioară deținută (lichidarea întreprinderii, instituţiei, organizaţiei, reducerea statelor) - să ofere acestuia funcţie echivalentă cu cea ocupată anterior.

Partea dispozitivă: În conformitate cu prevederile art. art. 236, art. 238 – 241, art. art. 277 – 278 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, art. 224 alin. (1) lit. a), b) și c), art. 225, 226 și art. 232 Cod administrativ al Republicii Moldova**,** în urma deliberării, instanța de judecată, –

H o t ă r ă ș t e:

A **admite acțiunea în contencios administrativ.**

Se anulează actul administrativ individual defavorabil – nr. 01.5/1626 din 20 februarie 2024, prin care a fost respinsă cererea depusă de către Ceban Sergiu privind restabilirea în funcția deținută până la momentul emiterii ordinului cu privire la suspendarea sa din funcție.

Se **obligă Ministerul Justiției al Republicii Moldova să emită act administrativ individual favorabil prin care să restabilească persoana fizică suspendată din funcție în legătură cu tragerea ilegală la răspundere penală** – Ceban Sergiu, IDNP *****, **în funcția anterioară deținută** până la emiterea ordinului nr. 5*****5 „Cu privire la suspendarea contractului privind îndeplinirea serviciului în cadrul sistemului penitenciar încheiat cu dl Sergiu Ceban maior de justiție", iar **în caz de imposibilitate să restabilească persoana fizică în funcţia anterioară deținută (lichidarea întreprinderii, instituţiei, organizaţiei, reducerea statelor),** autoritatea publică este obligată să ofere acestuia funcție echivalentă cu cea ocupată anterior.

Se explică că, hotărârile în fond se motivează în scris în termen de 45 zile lucrătoare de la înregistrarea cererii de apel depuse în termen sau în termen de 45 zile lucrătoare de la depunerea unei cereri de motivare a hotărîrii. Cererea de motivare a hotărîrii se depune în termenul de decădere de 15 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, în temeiul art. 226 alin. (2) Cod administrativ al RM.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 de zile calculate de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Președintele ședinței, judecător – **Elena Bolocan**

Copia corespunde originalului,

Judecător Elena Bolocan

Actul judecătoresc este public și poate fi accesat pe pagina web a instanței www.jc.instante.justice.md.